

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Inatsisartut vedtog i foråret 2010 inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattester (Børneattestloven) ud fra den målsætning at styrke indsatsen over for seksuelle overgreb begået mod børn. Børneattestloven bidrager til at forhindre, at personer, der er dømt for sådanne krænkelser, ansættes eller beskæftiges i funktioner, der indebærer en direkte kontakt til børn. Samtidig har loven til formål at formå sådanne personer til at afholde sig fra at søge ansættelse eller beskæftigelse i funktioner, som involverer direkte kontakt til børn. Lovgivningens udgangspunkt knytter sig således til at forhindre, at personer, der er seksuelt tiltrukket af børn, opnår ansættelse eller beskæftigelse under forhold, hvor de pågældende vil skulle have mindreårige i deres varetægt, hvorved der etableres mulighed for at begå nye seksuelle overgreb på børn.

Børneattesten kan ligne en almindelig straffeattest, men adskiller sig fra denne ved, at børneattesten alene angiver domme for visse seksualforbrydelser begået mod børn under 15 år, ligesom oplysningerne i en børneattest vil fremgå i langt længere tid end oplysningerne i en traditionel straffeattest. Det er Rigsmyndighederne ved Justitsministeriet, der i medfør af den gældende bekendtgørelse om Det Centrale Kriminalregister fastlægger den nærmere definition og karakter af begrebet børneattest.

Dette forslag har til formål at udvide anvendelsesområdet for børneattester og herved skabe grundlaget for en yderligere styrkelse af indsatsen over for seksuelle overgreb mod børn.

Siden vedtagelsen af Børneattestloven er den tilsvarende danske lovgivning om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. blevet suppleret med ændringer, som har udvidet lovens anvendelsesområde. Dette omhandler først og fremmest en ny affattelse af § 36 i bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister. Denne er senere blevet ændret ved bekendtgørelse nr. 507 af 31. maj 2012. Der er i øvrigt nu udstedt en ny bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister i form af bekendtgørelse nr. 881 af 4. juli 2014, som trådte i kraft den 1. august 2014. Bekendtgørelsen afløser bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 med senere ændringer. Det fremgår nu af kriminalregisterbekendtgørelsen, at der i dag er mulighed for at indhente børneattester på ikke blot personer, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen skal have en direkte kontakt med børn under 15 år, men også i forhold til personer, der som led i deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn. Reglerne blev herudover suppleret med en be-

stemmelse om, at det nu også er muligt at indhente børneattester på personer i en husholdning, der tilhører en person, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen har direkte kontakt til børn under 15 år. Samtidig kan der også indhentes børneattester på personer i en husholdning, der tilhører personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år, hvis de pågældende personer i husholdningen har mulighed for at opnå direkte kontakt til børn. Disse ændringer er ikke blevet implementeret i grønlandsk lovgivning, idet børneattestloven har defineret børneattester i overensstemmelse med den daværende affattelse af kriminalregisterbekendtgørelsens § 36.

I det oprindelige forslag til den gældende lov, der blev sendt i høring, blev det foreslået, at der i forbindelse med familiepleje m.v. og pasning af børn under 15 år i passerens hjem skulle indhentes børneattester på alle personer over 18 år, som bor på passerens adresse. Bestemmelsen udgik imidlertid, da Rigspolitiet i forbindelse med høringen gjorde opmærksom på, at der ikke i kriminalregisterbekendtgørelsen var hjemmel til at udstede børneattest vedrørende andre end plejeren selv. Dette skyldes, at f.eks. familiemedlemmer ikke får direkte kontakt til børn, som led i deres ansættelse eller beskæftigelse. Kriminalregisterbekendtgørelsen er som før nævnt nu ændret.

Derfor er det nu muligt gennem dette lovforslag at udvide anvendelsesområdet, så det svarer til den danske børneattestordning. Det skal i forlængelse heraf anføres, at der ikke foreligger omstændigheder, der kan begrunde, at børn her i landet ikke skal ydes en sådan ekstra beskyttelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at Justitsministeriet ved skrivelse af 18. november 2013 har svaret på henvendelser fra Selvstyret vedrørende ønske om en anden form for udvidelse af børneattestordningen. Sagen knyttede sig til spørgsmålet om adgang til at indhente børneattester for personer, der skal beskæftige sig med unge i alderen 15-17 år. (Selvstyrets henvendelser var initieret af, at Inatsisartut vedtog et beslutningsforslag herom i form af dagsordenspunkt EM2010/66). Justitsministeriet konkluderede i sit svar, at en udvidelse af børneattestordningen til at omfatte personer, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen har direkte kontakt med børn og unge i alderen 15-17 år, ville bryde med de hensyn, der ligger bag den nuværende ordnings nærmere udformning. Derfor agtede Rigsmyndighederne ikke at foretage en sådan udvidelse særligt for Grønland. Det blev i forlængelse heraf præciseret, at det drejer sig om hensynet til at forhindre, at personer, der er seksuelt tiltrukket af mindreårige (pædofile), opnår ansættelse eller beskæftigelse under forhold, hvor de pågældende vil skulle have mindreårige i deres varetægt, og ansættelsen eller beskæftigelsen således vil kunne misbruges til at begå nye seksuelle overgreb på børn. Børneattestordningen retter sig altså alene mod pædofile og ikke f.eks. øvrige sædelighedsforbrydere. Eftersom udstedelse af børneattester henhører under Rigsmyndighederne, har Naalakkarsuisut taget Justitsministeriets tilbagemelding til efterretning.

I forlængelse heraf skal det bemærkes, at anvendelse af børneattester først og fremmest beror på en antagelse om, at pædofile til stadighed indebærer en særlig risiko i forhold til børn, uanset om de pågældende har udstået tidligere sanktioner for overgreb mod børn. Antagelsen bygger således på et påregnelighedskriterium, som skal tjene præventive formål. Udformningen af reglerne om børneattester er således sket ud fra en antagelse om, at pædofilidømte efter udstået sanktion fortsat kan udgøre en risiko i forhold til børn. Nærværende forslag om udvidelse af den gældende børneattestordning er således udtryk for tilsvarende overvejelser vedrørende risici for nye overgreb.

Det skal samtidig understreges, at de ansættende myndigheder, foreninger m.v. på ungeområdet allerede nu kan kræve fremvisning af en privat straffeattest, ligesom offentlige myndigheder kan indhente en offentlig straffeattest. Det skal i den forbindelse bemærkes, at straffeattester i modsætning til børneattester, der altså direkte retter sig mod pædofile, indeholder oplysninger om samtlige overtrædelser af kriminal- og straffelov, herunder tyveri og vold, uden at det pådømte forhold i øvrigt nuanceres. En dom for deltagelse i et værtshusslagsmål vil eksempelvis alene være angivet som ”dømt for vold”. Der vil således utvivlsomt blive videregivet oplysninger, som næppe vil have relevans i forhold til beskæftigelse på ungeområdet. Det kan dog ikke afvises, at oplysningerne alligevel vil få konsekvenser i forhold til forskellige ansættelsesmuligheder, selv om oplysningerne er uvæsentlige i forhold til at udgøre en særlig trussel i forhold til seksuelle overgreb på ungeområdet, idet den ansættende instans vil foretrække en ikke straffet person, uanset arten af den tidligere lovovertrædelse og den nærmere baggrund for den plettede straffeattest. I den forbindelse kan det være vanskeligt at have tillid til en person, der tidligere har stjålet, eller som har udøvet voldshandlinger, hvilket kan udgøre en særskilt problemstilling i relation til arbejdsmarkedets evne til at resocialisere folk. Dette skyldes, at brugen af straffeattester reelt opstiller nogle hindringer på arbejdsmarkedet for personer med plettede straffeattester i forhold til andre mennesker, hvorved anvendelse af straffeattesterne for disse personer opleves som en ekstra sanktion. Disse problemstillinger søges imødegået ved brug af børneattestester, idet disse alene omhandler børnerelaterede forbrydelser samt ansættelse eller beskæftigelse i funktioner med direkte kontakt til børn.

Børneattester omhandler alene forhold, hvor der foreligger en afgørelse fra myndighederne, f.eks. en dom. Der vil således fortsat være behov for at supplere anvendelse af børneattester med øvrige tiltag på området. Disse kan omfatte retningslinjer for adfærd og omgangstone, opstilling af etiske principper for omgang med børn og unge, oplysning og dialog, drøftelse af eventuelle beredskabsplaner og øget fokus på fremgangsmåden ved rekruttering, eksempelvis ved indhentelse af oplysninger og referencer fra tidligere ansættelses- og beskæftigelsesforhold.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

a) Gældende ret

Gældende ret består af inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattest. Loven stiller krav om, at myndigheder, virksomheder, foreninger m.v., hvilket omfatter både fysiske og juridiske personer, skal indhente en børneattest hos Rigspolitiet, inden de ansætter eller beskæftiger personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år.

Den gældende lov indebærer, at institutioner, foreninger m.m. på børneområdet sikres den nødvendige viden om de ansatte eller beskæftigede, således at man kan tage de nødvendige forholdsregler i forhold til at forebygge seksuelle overgreb på børn og unge. Loven indeholder ikke et direkte forbud mod at ansætte eller beskæftige personer med en positiv børneattest i bestemte ansættelses- eller beskæftigelsesforhold, men sikrer alene et oplyst beslutningsgrundlag. De i loven angive institutioner, foreninger m.v., der forsømmer at indhente børneattest i overensstemmelse med lovgivningen, kan imidlertid idømmes bøder.

Lovens afgrænsning af personkreds knytter sig til forskellige former for institutioner, foreninger m.v., som er kendetegnet ved at børn under 15 år enten regelmæssigt eller lejlighedsvist færdes i institutionerne, foreningerne m.v. Som eksempel kan nævnes lærere i folkeskolen, pædagoger og lignende i daginstitutioner og fritidsklubber, dagplejere, plejeforældre m.v. inden for omsorgs- og socialområdet, præster, kateketer i kirker, sportsinstruktører i idrætsforeninger, spejderledere i spejderkorps, personale på børneafdelinger på Dronning Ingrid's Hospital, naturvejledere i kommuner og foreninger m.v. Det er i den forbindelse underordnet, om der er tale om ansættelse eller beskæftigelse i form af vikariater, tidsbegrænsede stillinger eller praktikanter. Det bærende moment i afgrænsningen er, om stillingen eller beskæftigelsen medfører mulighed for en direkte kontakt med børn under 15 år, hvorved forstås, om der i kraft af stillingen eller beskæftigelsen skabes mulighed for en tæt, ikke-overvåget fysisk kontakt med børn under 15 år. Det kan navnlig dreje sig om en kontaktform, hvorved der kan etableres et tillidsforhold mellem barnet og den voksne, og som ligger udover en kortvarig og enkeltstående kontakt.

Det gældende krav om, at ansættelsen eller beskæftigelsen skal indebære en direkte kontakt til børn under 15 år, er ensbetydende med, at personer, der ikke som led i udførelsen af deres arbejdsopgaver har direkte kontakt til børn under 15 år, men som ikke desto mindre færdes fast på steder, hvor børn opholder sig, falder uden for kravet om indhentelse af børneattester. Der skal således ikke efter den gældende lov indhentes børneattester på denne personkreds, selv om de altså færdes på steder, hvor der er børn under 15 år og derved vil være kendte ansigter for børn og i kraft heraf får mulighed for af egen drift af etablere et tillidsforhold til børnene, selv om det altså ikke følger af beskæftigelses- eller arbejdsfunktionen.

Det skal derudover bemærkes, at loven ikke forudsætter, at der skal være tale om et lønnet ansættelsesforhold eller en beskæftigelse eller et engagement for hvilke, der ydes en eller anden form for vederlag. Der skal derfor også indhentes børneattester for personer, der beskæftiges på et frivilligt grundlag. Udgangspunktet for afgrænsningen har således været, at der

ikke bør være nogen forskel på, om der er tale om lønnet eller ulønnet beskæftigelse, eller om ansættelsen eller beskæftigelsen er af mere eller mindre varig karakter, for så vidt den altså ikke er ganske forbigående. Det er imidlertid et krav i henhold til den gældende lov, at personen gennem sin ansættelse eller beskæftigelse har en fast tilknytning til den ansættende eller beskæftigende instans, det være sig en myndighed, institution eller forening m.m.

b) Forslaget

Forslaget har ikke til formål at ændre ved den gældende retstilstand udover at udvide den kreds af personer, der i dag indhentes børneattester på, med henblik på at sikre, at alle relevante arbejds- og beskæftigelsesfunktioner dækkes af børneattestordningen.

Forslaget indebærer, at der fremover ikke kun skal indhentes børneattest på personer, der har direkte kontakt med børn under 15 år, men at der også skal indhentes børneattest på personer, der som led i varetagelsen af deres funktioner i henhold til deres ansættelse eller beskæftigelse færdes fast blandt børn under 15 år.

Personkredsen udvides således til udover at omfatte personer, som ansættes med det formål at beskæftige sig med børn, også at omfatte personer, hvis ansættelse eller beskæftigelse betyder, at de omgås børn under 15 år, hvorved de får mulighed for et etablere en direkte kontakt til børn. Risikomomentet i disse situationer relaterer sig således ikke arbejds- eller beskæftigelsesfunktionen som sådan, men knytter sig i stedet for til de steder, hvor funktionen udøves. Det kan eksempelvis dreje sig om en økonoma, som er ikke er ansat til at beskæftige sig med børn, men til at lede et køkken på en institution, hvor der befinder sig børn under 15 år.

Forslaget medfører med andre ord, at der fremover skal indhentes børneattester på personer, der ikke som led i udførelsen af deres arbejdsopgaver har direkte kontakt til børn under 15 år, men som i forbindelse med deres arbejdsopgaver færdes fast på samme steder, som børn opholder sig.

Det skal samtidig bemærkes, at der i vid udstrækning er tale om samme myndigheder, institutioner, skoler, foreninger m.m., som er omfattet af den gældende inatsisartutlov om pligt til at indhente børneattester. Forskellen ligger således primært i personkredsen, der udvides, således at visse persongrupper, der er ansat eller beskæftiget i de omtalte myndigheder, institutioner, skoler, foreninger m.m., og som ikke beskæftiger sig direkte med børn under 15 år, nu som følge af forslaget alligevel omfattes af børneattestpligten. Dette skyldes, at der indfinder sig børn på de nævnte institutioner, foreninger m.m., hvorfor den ansatte eller beskæftigede derigennem kan sikre sig direkte kontakt til børnene. Det skal imidlertid samtidig bemærkes, at udvidelsen af børneattestordningen i begrænset omfang også har medført et behov for en udvidelse af rækken af de institutioner, som loven angiver. Museer, kommunale biblioteker og Nunatta Atuagaateqarfia foreslås således nu medtaget, hvilket skyldes, at disse institutioner har en vis målretning mod børn under 15 år som brugere og publikum.

Pligten til at indhente børneattester forudsætter ikke, at personen skal have barnet på 2-mandshånd. Dette er også tilfældet i den gældende lov. Der skal derfor også indhentes en børneattest på f.eks. en træner i en idrætsforening, hvor træneren træner et barn sammen med andre børn. Der stilles heller ikke krav om etablering af et egentlig varetægtsforhold, idet der som nævnt også vil skulle indhentes børneattester på ansatte og beskæftigede på museer og biblioteker, hvor der regelmæssigt kommer børn.

For så vidt angår personkredsen vil udvidelsen ud fra tilsvarende overvejelser omfatte personer, som er bosat hos f.eks. dagplejere og plejefamilier, og som derigennem vil kunne få en direkte kontakt med børn under 15 år.

Det skal samtidig bemærkes, at lovforslagets udvidelse af børneattestordningen ikke vil omfatte eksisterende ansættelsesforhold, idet dette vil implicere ændringer af bestående rettigheder vedrørende allerede indgåede ansættelsesforhold. Dette var også tilfældet ved vedtagelsen af den gældende lov.

Det skal herudover tilføjes, at en børneattest, som det også er tilfældet i dag, alene kan indhentes, hvis den person, som børneattesten angår, har givet et skriftligt samtykke hertil.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
	§ 1
	I Inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattester foretages følgende ændringer:
§ 1. Denne inatsisartutlov finder anvendelse på alle offentlige forvaltningsmyndigheder og for private, fysiske og juridiske personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse af personer, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen får direkte kontakt med børn under 15 år, jf. § 3.	1. § 1 affattes således: ”§ 1. Denne inatsisartutlov finder anvendelse på alle offentlige forvaltningsmyndigheder og for fysiske og juridiske personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år, og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn, jf. § 3.”
§ 2. Ved en børneattest efter denne inatsisartutlov forstås oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister, som efter begæring til brug for ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen har en direkte kontakt til børn under 15 år,	2. § 2, stk. 1. 1. pkt., affattes således: ”Ved en børneattest efter denne inatsisartutlov forstås oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister, som efter begæring kan videregives af Rigspolitiet til brug for ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i

<p>kan videregives af Rigspolitiet.</p>	<p>udførelsen af deres opgaver skal have en direkte kontakt med børn under 15 år, eller som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse børn.”</p>
<p>§ 3. Følgende myndigheder, institutioner, skoler, og foreninger har pligt til at indhente børneattest, jf. § 2 for personer, der skal ansættes eller beskæftiges som ledere, assistenter, lærere, undervisere, pædagoger, pædagogmedhjælpere, klubpædagoger, dagplejere, plejere, dagplejepædagoger, plejefamilie, barne- og socialhjælpere, socialrådgivere, passere, pedeller, pedelmedhjælpere, læger, jordemødre, sygeplejersker, sundhedsassistenter, sundhedsmedhjælpere, fysio- og ergoterapeuter, sygehjælpere, portører, køkken- og kantinepersonale, rengøringspersonale, psykologer, tale-/hørepedagoger, støttepædagoger, vejledere, herunder naturvejledere, studerende i praktik, administrativt personale, svømmelærere og personale i svømmehaller, samt afløser og vikarer i de nævnte funktioner:</p>	<p>3. I § 3, stk. 1, 1. led, indsættes efter ”undervisere”: ”, bibliotekarer”.</p>
<p>1) Kommunalbestyrelsen i egenskab af myndighed for folkeskoler, kommunale døgninstitutioner, kommunale dagtilbud, fritids- og klubtilbud til børn under 15 år og i forbindelse med godkendelse af privat dagpleje efter landstingsforordning om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen og i forbindelse med anbringelse af børn under 15 år i almindelige plejefamilier, akutte plejefamilier, professionelle plejefamilier og aflastningsfamilier.</p>	<p>4. I § 3, stk. 1, nr. 1, indsættes efter ”folkeskoler”: ”, kommunale biblioteker”.</p>
<p>2) Naalakkersuisut i egenskab af myndighed for sygehuse, herunder for Dronning Ingrid's Hospital, Selvstyrets døgninstitutioner, herunder handicap</p>	<p>5. § 3, stk. 1, nr. 2, affattes således: ”2) Naalakkersuisut i egenskab af myndighed for sygehuse, herunder for Dronning Ingrid's Hospital, Selvstyrets døgninstitutioner, herunder handicapinstitutioner, museer og Nunatta Atuaqaateqarfia.”</p>
<p>Stk. 4. Pligten til at indhente børneattester i</p>	<p>6. I § 3 indsættes som nyt stykke:</p>

<p>stk. 1-3 gælder kun i forbindelse med ansættelse eller beskæftigelse af personer, der fast tilknyttes myndigheden, institutionen, skolen eller foreningen. Ved fast tilknytning forstås, at det fra ansættelsens eller beskæftigelsens begyndelse er hensigten, at personens tilknytning skal være af mere end enkeltstående eller kortvarig karakter. I disse tilfælde skal børneattesten være indhentet, inden personen tiltræder i ansættelsen eller beskæftigelsen. Børneattest skal dog under alle omstændigheder indhentes senest 3 uger efter det tidspunkt, hvor en person har været tilknyttet myndigheden, institutionen, skolen, foreningen m.v. i mere end 3 måneder og inden for dette tidsrum i mindst 3 tilfælde eller i tilfælde af en sammenhængende periode af mindst en uges varighed har fungeret i en af de i stk. 1 og 3 nævnte funktioner. Dette gælder dog kun, hvis personen fortsat skal være tilknyttet myndigheden, institutionen, skolen, foreningen m.v.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Der skal ikke igen indhentes børneattest for en person, som nævnt i stk. 1-3, hvis den pågældende overgår til anden ansættelse eller beskæftigelse inden for samme myndighed, skole, institution, forening m.v. Tilsvarende gælder, hvis personen genansættes eller genbeskæftiges, hvis afbrydelsen af tilknytningen til myndigheden, skolen, institutionen, foreningen m.v. skyldes naturlige pauser, eksempelvis i form af overgang fra et skoleår til et andet eller fra en sæson til en anden.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte regler om indhentelse af børneattester, herunder om tilsyn, og bestemme, at pligten til at indhente børneattester tillige skal omfatte andre ansættelses- og beskæftigelsesområder, end de i stk. 1-3 nævnte.</p>	<p>”<i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med anbringelse af børn under 15 år i almindelige plejefamilier, akutte plejefamilier, professionelle plejefamilier og aflastningsfamilier sikre, at der indhentes børneattester for samtlige personer over 15 år i pleje- eller aflastningsfamiliens husstand og tilsvarende ved kommunal og privat dagpleje, der finder sted i passerens hjem, herunder ved tilflytning.”</p> <p>Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. august 2015 og har virkning for aftaler om ansættel-</p>

	<p>ses- eller beskæftigelsesforhold, der indgås fra og med den 1. august 2015.</p> <p><i>Stk. 2.</i> § 1, nr. 6 har virkning for plejeforhold, som etableres efter inatsisartutlovens ikrafttræden. For plejeforhold, som er etableret før inatsisartutlovens ikrafttræden, har § 1, nr. 6, virkning for personer, som indtræder i hustanden efter inatsisartutlovens ikrafttræden.</p>
--	---

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det er vederlagsfrit at rekvirere børneattester, idet der ikke er knyttet gebyrer til udstedelse af børneattester. Hertil kommer, at kravet om børneattester for personer, hvis arbejde eller beskæftigelse finder sted på steder, hvor der almindeligvis forekommer børn, alene vil blive gjort gældende i forhold til nyansættelser. Tilsvarende gælder i forhold til kravet om børneattester for personer over 15 år med bopæl hos f.eks. en dagplejer.

Forslaget vurderes imidlertid at indebære visse økonomiske og administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre og kommunerne. Disse vil bestå i arbejdstid og porto. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at den nuværende børneattestordning antages at koste i alt ca. 12.000 kr. årligt. Det forventes i den forbindelse, at forslaget økonomiske konsekvenser ikke vil overstige dette beløb. Det skal i øvrigt bemærkes, at udfyldte børneattestformularer kan indsendes til Rigspolitiet gennem fax. Justitsministeriet har samtidig oplyst, at det siden den 31. marts 2014 har været muligt at indhente børneattester digitalt ved brug af NemID. Dette forudsætter en såkaldt medarbejdersignatur eller en virksomheds NemID og adgang til virksomhedens, myndighedens eller foreningens digitale postkasse. Det skal samtidig tilføjes, at en række offentlige arbejdsgivere allerede indhenter såkaldte offentlige straffeattester for personer i de omtalte funktioner, hvilket fremover vil kunne erstattes med børneattester.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Udvidelsen af børneattestordningen antages at indebære visse udgifter i forhold til foreninger, institutioner og organisationer m.v., der hviler på et privatretligt grundlag, herunder i form af f.eks. selvejende institutioner, hvor der færdes børn. Omkostningerne vil relatere sig til de under afsnit 3 nævnte udgifter, hvilket altså omhandler arbejdstid og porto. Udgifterne for erhvervslivet forventes imidlertid at blive forholdsvis ubetydelige, hvilket skyldes, at der for sådanne private institutioner, foreninger m.v. allerede vil være indhentet børneattester for personalet i henhold til den gældende børneattestlov, idet langt det meste af personalet i sådanne enheder beskæftiger sig direkte med børn. Hertil kommer, at der er relativt få privatretlige enheder, som beskæftiger sig med børn.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Lovforslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet og naturen.

6. Konsekvenser for borgerne

Lovforslaget er ensbetydende med, at borgere, der søger ansættelse eller beskæftigelse på steder, hvor der færdes børn, vil blive anmodet om samtykke til, at der kan indhentes en børneattest inden ansættelsen eller beskæftigelsens begyndelse. Endvidere antages forslaget at medføre en øget beskyttelse af børn under 15 år mod seksuelle overgreb. Samtidig betyder forslaget, at der skal indhentes børneattester på alle personer over 15 år, som måtte flytte ind hos eksempelvis en plejefamilie eller hos en dagplejer, efter forslaget er trådt i kraft.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser i forhold til Rigsfællesskabet eller for den fortsatte implementering af selvstyret, men forudsætter et fortsat tæt samarbejde med Rigsmyndighederne under hvis myndighed Det Centrale Kriminalregister befinder sig.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Lovforslaget har i perioden 30. maj 2014 til 4. juli 2014 været til høring hos de i det følgende angivne høringsparter. Det skal samtidig bemærkes, at kommunerne og KANUKOKA efter anmodning herom fra KANUKOKA fik høringsfristen udsat til den 4. august 2014.

Formandens Departement

Det daværende Departement for Boliger

Det daværende Departement for Natur og Miljø

Det daværende Departement for Finanser og Indenrigsanliggender

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Det daværende Departement for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked

Det daværende Departement for Sundhed og Infrastruktur

Det daværende Departement for Familie og Justitsvæsen

Det daværende Råstofdirektorat

Justitsministeriet

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA)

SIK

NPK (Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat)

Grønlands Landsret

MIO

KANUKOKA

KANUNUPE

ASG

DJØF

NUSUKA

IMAK

KNAPK

AK (Atorfillit Kattuffiat)

PK (sygeplejersker)
PPK (terapeuter, jordmødre, ergoterapeuter, fysioterapeuter, bioanalytikere)
SSK (Arbejdsledere i Grønland)
Nunatta Atuagaateqarfia
Bispekontoret
Provsteqarfik Avannaa
Provsteqarfik Qeqqa, Tunu Qaanaarlu
Provsteqarfik Kujataa
Grønlands Frikirke
Bahai
Jehovas Vidner
Jesu Små Søstre
Katolsk Kirke
Nyapostolsk Kirke
Grønlands Idrætsforbund
Sorlak
NAPA
Silamiut
Katuaq
Taseralik
Spejderne i Grønland
Nanu Børn
Bedre Børneliv (Meeqqat Inuunerissut)
Mælkebøtten
MIPI - Videnscenter om Børn og Unge
Rigsombudsmanden i Grønland
Arbejdstilsynet i Grønland
Institut for Menneskerettigheder

Der var ved høringsfristens udløb modtaget svar fra følgende høringsparter: Det daværende Departement for Finansier og Indenrigsanliggender, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, det daværende Departement for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked, det daværende Departement for Sundhed og Infrastruktur, Børneministeriet, Datatilsynet, IMAK, Bahai, GA, Kulturministeriet, Mælkebøtten, NPK, PPK, Red Barnet, SIK, Justitsministeriet, Arbejdstilsynet, Grønlands Politi, Institut for Menneskerettigheder, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, KANUKOKA og Kommuneqarfik Sermersooq.

Justitsministeriet og Kulturministeriet har foreslået, at ordlyden af lovteksten bringes i overensstemmelse med affattelse af de relevante bestemmelser i bekendtgørelsen om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister. Dette er blevet imødekommet med henblik på at sikre ensartet terminologi og undgå tvivl om retstilstanden på børneattestområdet.

Endvidere er Red Barnets ønske om en præcisering af handicapinstitutioner i § 3, stk. 1, nr. 2, blevet imødekommet. Desuden har Kommune Kujalleq påpeget, at kriteriet ”almindeligvis” i de almindelige bemærkninger giver anledning til tvivl i relation til at få omfattet institutioner, som har en vis målretning mod børn som brugere og publikum. Derfor er kriteriet udgået i de almindelige bemærkninger.

Der henvises i den forbindelse til vedlagte høringsvarnotat, hvor de enkelte høringsbidrag gennemgås.

Endelig skal det bemærkes, at den lovtekniske gennemgang har afstedkommet nogle mindre ændringer i forslaget, bl.a. i forhold til forslagets ikrafttrædelsesbestemmelse, hvor der er foretaget en præcisering ved tilføjelse af et nyt stykke. Ved samme lejlighed er en bestemmelse af lovtekniske grunde flyttet fra foreslået ny § 3, stk. 1, nr. 1, sidste punktum til nyt stykke 4, hvorefter hidtidige stykke 4-6 bliver nyt stykke 5-7.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen er en konsekvens af hovedformålet med lovforslaget om at udvide den gældende børneattestordning, hvorved den gældende lovs anvendelsesområde udvides tilsvarende. Bestemmelsen betyder samtidig, at hovedreglen i den gældende inatsisartutsløvs § 1, om, at der alene kan indhentes børneattester på personer, som i kraft af deres ansættelse eller beskæftigelse får direkte kontakt til børn under 15 år, suppleres med en undtagelse. Den gældende bestemmelse suppleres således med ”samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn under 15 år, og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt til børn under 15 år”.

Til nr. 2

Bestemmelsen består helt overvejende af en videreførelse af § 2, stk. 1, 1. pkt. i inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattester, som imidlertid foreslås ændret i overensstemmelse med ændringen i kriminalregisterbekendtgørelsens § 36, som angiver definitionen på børneattester. Ændringen er i det hele identisk med ændringen i forslagets nr. 1.

Som anført under de almindelige bemærkninger, betyder ændringen af en børneattest, at der fremover også skal indhentes børneattest på personer, der ikke får direkte kontakt med børn under 15 år, hvis den ansatte eller beskæftigede skal løse sine arbejdsopgaver på en arbejdsplads, hvor der er børn. Dette gælder således også selv om den pågældendes stillingsbeskrivelse ikke omfatter kontakt med børn, og uanset det ikke forventes af den pågældende, at

denne skal beskæftige sig med børn. Det vil bero på en konkret vurdering at fastslå, om arbejdsfunktionen indebærer mulighed for at etablere direkte kontakt med børn. Det er desuden den funktion, som den pågældende udfører, der er afgørende, og ikke den pågældendes titel.

Det fremgår samtidig af bestemmelsen, at den pågældende skal varetage sine arbejdsopgaver, således at denne færdes fast blandt børn. Dette er ensbetydende med, at det forhold, at den pågældende sporadisk ser et barn eller har enkeltstående opgaver, hvor der er børn til stede, eller kortvarigt er i kontakt med børn, ikke i sig selv medfører en pligt til at indhente børneattest. Det afgørende er, om den pågældende fast færdes blandt børn og derved har mulighed for at skabe et tillidsforhold, ligesom bestemmelsen ikke tager stilling til, om den pågældende reelt udnytter muligheden for at opnå direkte kontakt til børn under 15 år. Bestemmelsen betyder, at de arbejdsfunktioner, som i dag falder uden for pligten til at indhente børneattester, fordi de ikke indebærer direkte kontakt til børn under 15 år, selv om arbejdsfunktionerne løses, hvor der er børn, fremover vil være omfattet af pligten til at indhente børneattester. Det kan eksempelvis dreje sig om tilsynsførende i haller, pedeller, rengørings- og kantinepersonale på institutioner, hvor der er børn under 15 år.

Det skal i øvrigt tilføjes, at det er et krav, at den pågældende har en fast tilknytning til ansættelsen eller beskæftigelsen, hvilket fremgår af den gældende lovs § 3, stk. 4. For så vidt angår de krav, der stilles herom, henvises der derfor til den gældende lovs § 3, stk. 4, og bemærkningerne til bestemmelsen. Det er således forsat et krav, at den pågældende ansatte eller beskæftigede er fast tilknyttet den myndighed, institution, forening m.m., før der er pligt til at indhente børneattest.

Til nr. 3

Bestemmelsen er en konsekvens af, at biblioteker nu foreslås indsat som ansættende institutioner, hvor der skal indhente børneattester i forhold til ansatte og beskæftigede, der som led i løsning af deres arbejdsopgaver færdes blandt børn under 15 år.

Til nr. 4

Bestemmelsen betyder, at det fremover vil påhvile kommunalbestyrelsen også at indhente børneattester i relation til ansatte og beskæftigede på kommunale biblioteker, hvis disse antages at færdes fast blandt børn i forbindelse med løsning af deres arbejdsopgaver. Det skal samtidig bemærkes, at skolebiblioteker allerede er omfattet af bestemmelsen, idet disse enheder henhører under de i den gældende lovs § 3, stk. 1, nr. 1, nævnte folkeskoler.

Til nr. 5

Bestemmelsen ændres til at omfatte ”museer og Nunatta Atuagaateqarfia”. Bestemmelsen knytter sig til forslaget overordnede formål om at få omfattet funktioner, som ikke nødvendigvis i sig selv indebærer direkte kontakt til børn under 15 år, men hvor funktionen trods alt udøves på steder, hvor der hyppigt forekommer børn under 14 år. Det afgørende er, at personer ansat på sådanne steder ofte vil kunne etablere et tillidsforhold til børn under 15 år.

Til nr. 6

Bestemmelsen har til formål at imødegå situationer, hvor risikomomentet relaterer sig til, at arbejdet udføres indenfor privatsfæren. Bestemmelsen omhandler konkret den situation, at den ansatte eller beskæftigede udfører sine arbejdsfunktioner i eget hjem. I disse situationer vil der være mulighed for, at den ansatte persons ægtefælle, samlever, bofælle, logerende eller hjemmeboende børn opholder sig i hjemmet sammen med børnene, hvorved de får mulighed for at opnå direkte kontakt til børnene og opbygge et tillidsforhold. Hertil kommer, at den, der har fået til opgave at passe barnet, lejlighedsvis kan overdrage barnet i f.eks. ægtefællens, samleverens eller ældre børns varetægt, hvis vedkommende f.eks. skal til læge eller lignende. Pasning i private hjem medfører med andre ord, at der kan forekomme situationer, hvor andre i husstanden kan have en tæt uovervåget kontakt med børnene.

For så vidt angår alderskravet i relation til de personer i husstanden, der skal indhentes børneattester på, skal det blot anføres, at dette selvsagt skyldes, at børneattester forudsætter, at personerne er over den kriminelle lavalder.

Med hensyn til kravet om, at børneattester også skal indhentes i forbindelse med tilflytning, skal dette forstås sådan, at der også skal indhentes børneattester i forhold til personer over 15 år, der tilflytter passerens husstand, efter det tidspunkt, da barnet blev anbragt hos passeren.

Det er i den sammenhæng kommunalbestyrelsens ansvar at sikre sig, at der indhentes børneattester på personer over den kriminelle lavalder, som flytter ind på f.eks. plejefamiliens adresse. Kommunalbestyrelsen kan efter omstændighederne som et vilkår i forbindelse med anbringelsen betinge sig, at kommunalbestyrelsen underrettes i tilfælde af tilflytning.

Til § 2

Det foreslås, at inatsisartutloven træder i kraft i den 1. august 2015.

Idet hensigten er, at forslaget skal gælde fremadrettet, vil forslagets udvidelse af børneattestordningen til også at omfatte personer, der ikke har direkte kontakt med børn under 15 år, alene finde sted i forhold til sådanne personer, der ansættes eller beskæftiges efter ikrafttrædelsestidspunktet.

Det er i bestemmelsens stk. 2 præciseret, at der skal indhentes børneattester på alle personer over 15 år, der måtte flytte ind hos f.eks. en plejefamilie eller hos en dagplejer, efter ikrafttrædelsestidspunktet, uanset hvornår plejeforholdet i øvrigt er etableret.